

Załącznik nr 1 Rozstrzygnięcie Zarządu Województwa
Lubuskiego w sprawie rozpatrzenia uwag / wniosków
zawartych w opinii z dnia 17 października 2017 r.
Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora
Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Uwagi / wnioski	Rozstrzygnięcie Zarządu Województwa Lubuskiego w sprawie rozpatrzenia uwag / wniosków zawartych w opinii			Uwagi
	Uwagi / wnioski uwzględnione wraz z uzasadnieniem	Uwagi / wnioski częściowo uwzględnione wraz z uzasadnieniem	Uwagi / wnioski nieuwzględnione wraz z uzasadnieniem	
<p>Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji, stwierdza co następuje:</p> <p>1. W przedłożonej dokumentacji wskazano, że na terenie województwa lubuskiego zlokalizowane są obszary prognostyczne występowania złóż miedzi i węgla brunatnego. Jednocześnie ustalono, że są one w konflikcie z zasobami wód podziemnych (obszary ochronne Głównych Zbiorników Wód Podziemnych), obszarami prawnej ochrony zasobów przyrodniczych oraz przebiegiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.</p> <p>Ponadto podano, że poza ochroną obszarów występowania złóż, ważne jest racjonalne wykorzystywanie zasobów złóż kopalin, na które składa się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowe rozpoznanie złoża, udokumentowanie jego zasobów i warunków geologicznych prowadzenia eksploatacji, oraz identyfikacja obszarów konfliktowych lokalizacji infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, form ochrony przyrody, czy obszarów ochrony GZWP z lokalizacją zasobów złoża, - projektowanie zagospodarowania złoża z uwzględnieniem naturalnych cech złoża oraz technicznych i ekonomicznych uwarunkowań eksploatacji, w sposób umożliwiający maksymalne wykorzystanie zasobów. 	-	-	-	1. Uwaga informacyjna

<ul style="list-style-type: none"> - projektowanie prac górnictwowych w sposób minimalizujący możliwe straty zasobów, - bieżące dostosowywanie gospodarki złożem do stwierdzonej sytuacji geologicznej, - bieżąca kontrola gospodarki złożem i jego eksploatacji, - w fazie likwidacji zakładu górnictwowych racjonalna gospodarka złożem polega na zabezpieczeniu możliwości przyszłego wydobycia zasobów kopaliny pozostawionych w złożu po zakończeniu bądź zaniechaniu eksploatacji. 				
<p>2. Jak wskazuje Autor opracowania, w granicach województwa lubuskiego udokumentowano tzw. zasoby prognostyczne (pozabilansowe) rudy miedzi. Z uwagi na występowanie złóż na głębokości poniżej 1500 m zasoby te uznane zostały za prognostyczne i hipotetyczne. Jednak rosnący ogólnoswiatowy popyt na miedź i jednocześnie wyczerpywanie się zasobów miedzi zalegających w najkorzystniejszych warunkach geologiczno-górnictwowych oraz postęp w metodach eksploatacji rud na większych głębokościach spowodują, że w przyszłości eksploatowane będą również złoża zalegające na głębokościach 1500-2000 m. Ww. zapisy świadczą o tym, że na obszarze złoża Bytom Odrzański planuje się wydobycie surowca. Ponadto, w dokumentacji znalazły się zapisy, z których wynika, że zgodnie z bilansem zasobów złóż kopalni w Polsce wg stanu na 31 XII 2015 r. oraz Analizą obecnego i potencjalnego wydobycia złóż kopalni o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym i krajowym na terenie Województwa Lubuskiego na terenie powiatu nowosolskiego zlokalizowane jest udokumentowane złożo miedzi. Jednakże według danych shp pobranych z CBDG kontur złoża Bytom Odrzański położony jest poza granicami województwa lubuskiego. PIG jest w trakcie weryfikacji danych zawartych w bilansie złóż z faktyczną lokalizacją złóż.</p>	-	-	<p>2. Uwaga nieuwzględniona – złożo Bytom Odrzański znajduje się poza granicami woj. lubuskiego. Błąd pojawiający się w dotychczasowych wykazach został skorygowany w najnowszym wydaniu Bilansu zasobów złóż kopalni w Polsce wg stanu na 31.12.2016 r.</p>	-

<p>Powyższe wskazuje na niespójność zawartych w dokumencie informacji, jak również brak spójności z dokumentem „Analiza obecnego i potencjalnego wydobycia złóż kopalin o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym i krajowym na terenie województwa lubuskiego”, na który niejednokrotnie powołano się w przedmiotowych opracowaniach, a który wskazywał na przeznaczenie terenu występowania złóż miedzi na terenie województwa lubuskiego do późniejszej eksploatacji.</p> <p>Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. dnia 9 października 2015 r., wydał negatywną opinię znak: NZ.9022.398.2015.PW dla ww. projektu dokumentu.</p> <p>W uzasadnieniu wskazał, że w dokumentacji nie uwzględniono wpływu planowanych zamierzeń polegających na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż rud miedzi oraz ich potencjalnej eksploatacji na życie i zdrowie ludzi oraz nie przedstawiono rozwiązań mających na celu ograniczenie bądź wyeliminowanie potencjalnych niekorzystnych oddziaływań mogących wyniknąć z realizacji planowanych zamierzeń. Nie wzięto również pod uwagę położenia Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska, nr 148 Sandr rzeki Pliszka, nr 302 Pradolina Barycz-Głogów) na wskazanym obszarze prognostycznym zasobów złóż miedzi i srebra na koncesji Nowa Sól, a także w rejonie złożowym węgla brunatnego Cybinka - Sądów -Rzepin - Torzym oraz związanych z lokalizacją tych zbiorników nakazów, zakazów i ograniczeń, wynikających z ustawy Prawo wodne.</p> <p>W związku z powyższym niezasadne jest opieranie się na dokumencie, który 3-krotnie opiniowany był negatywnie przez LPWIS.</p>				
<p>3. Jednocześnie, jak wskazano w przedłożonej dokumentacji wyznaczono kierunki i działania skierowane na poprawę funkcjonowania gospodarki</p>	-	-	-	3. Uwaga informacyjna

<p>wodno-ściekowej. Do działań zaliczono m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury zaopatrzenia w wodę oraz infrastruktury kanalizacyjnej w granicach aglomeracji ściekowych, - rozbudowę infrastruktury do oczyszczania i odprowadzania ścieków, - ograniczenie systemu wywozowego ścieków oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, zwłaszcza w miejscach, w których rozbudowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie nieuzasadniona, - budowę, rozbudowę lub modernizację ujęć wody oraz urządzeń jej uzdatniania, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów niezwodociągowanych, - rozbudowę systemów odprowadzania i oczyszczania wody deszczowej na terenach zurbanizowanych i przemysłowych, - uregulowanie gospodarki wodnej i kanalizacyjnej w granicach stref ochrony pośredniej i bezpośredniej ujęć wód oraz projektowanych obszarach ochronnych głównych zbiorników wód podziemnych, zwłaszcza na terenach zurbanizowanych, - inwentaryzację miejsc nielegalnych zrzutów nieczystości ze źródeł punktowych i ich bieżąca likwidację, - ograniczenie składowania odpadów ściekowych poprzez ich wykorzystanie np. w celach rekultywacyjnych oraz odzysku energii, - promowanie wśród przedsiębiorców technologii wodooszczędnych lub opartych na zamkniętych obiegach wody. <p>Ponadto projekt planu wskazuje również na ochronę zasobów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych zgodnie z projektowanymi obszarami ochronnymi.</p>				
--	--	--	--	--

<p>4. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją stwierdza, iż zapisy niniejszego dokumentu dotyczące prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej są nieprecyzyjne i niespójne, bowiem nie można jednocześnie dbać o środowisko wodne i prowadzić działalność górnictwem w zakresie wydobycia surowców naturalnych. Jednoznacznie stwierdzić należy, iż proponowana działalność będzie stanowiła zagrożenie dla wód podziemnych. Wydobywanie kruszywa powoduje powstawanie leja depresyjnego, co potwierdzają również autorzy opracowania. Eksploatacja surowca wywołuje negatywny wpływ na tereny przyległe, co w efekcie może doprowadzić do ich przesuszenia, obniżenia zwierciadła wód podziemnych i zmiany stosunków hydrogeologicznych wód. Przedstawione metody wydobycia i planowane działania przedstawione w opracowaniu opisane są w sposób bardzo zdawkowy. Problematyka potencjalnego oddziaływania wydobycia na wody podziemne powinna zostać przedstawiona w niniejszej dokumentacji w sposób kompleksowy.</p>	<p>4. Uwaga uwzględniona – zgodnie z treścią uwagi/wniosku w projekcie PZPWL uwzględniono uwagę dotyczącą wpływu eksploatacji miedzi na wody podziemne i GZWP¹. W pracach nad sporządzeniem projektu dokumentu uwzględniono wiedzę dotyczącą podobnych przedsięwzięć i informacje odnoszące się do najnowszych technologii wydobycia. Jednocześnie podkreślono konfliktowe położenie złóż węgla brunatnego w stosunku do GZWP (POŚ² Tom I, dział VI. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko realizacji projektu planu, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów , rozdział 2. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, w tym na obszary Natura 2000 , podrozdział 2.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne)</p>	<p>–</p>	<p>–</p>	<p>–</p>
<p>5. W przedłożonej dokumentacji wskazano również, że: „Złoże węgla brunatnego z uwagi na główny sposób wydobycia, jakim jest metoda odkrywkowa pozostają w konflikcie z obecnym zagospodarowaniem terenu, formami ochrony przyrody oraz zasobami wód podziemnych i powierzchniowych. Aczkolwiek</p>	<p>–</p>	<p>–</p>	<p>5. Uwaga nieuwzględniona – Po przeprowadzonej analizie w tym zakresie stwierdzono, że granica zalegania złoża Gubin 2 nie pokrywa się z granicą GZWP nr 149 - Sandr</p>	<p>–</p>

¹ GZWP – Główny Zbiornik Wód podziemnych

² POŚ – Prognoza oddziaływania na środowisko

<p>złoże Gubin 2, które przewidziane jest do eksploatacji pozostaje poza strefą ochroną zbiornika GZWP oraz obszarami Natura 2000 oraz obszarami chronionego krajobrazu.</p> <p>Zgodnie z załączoną mapą na str. 76 pn. Schemat 8. Złoże surowców energetycznych.</p> <p>Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wskazuje, że rejon potencjalnego wydobycia złóż nieeksploatowanych dla złoże Gubin 2 zachodzi na GZWP nr 149 - Sandr Krosno-Gubin o najwyższej ochronie ONO.</p> <p>Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdza się, iż zapisy przedmiotowego dokumentu nie gwarantują ograniczenia lub wyeliminowania negatywnego oddziaływania na środowisko w szczególności na Główne Zbiorniki Wód Podziemnych i tym samym zdrowie i życie ludzi.</p>			Krosno - Gubin, i jego strefę ochronną.	
<p>6. Pomimo faktu, iż wydobycie surowców naturalnych wiąże się z wieloma pozytywnymi skutkami, w tym rozwojem gospodarczym całego regionu, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wskazuje, że należy również wziąć pod uwagę szereg negatywnych oddziaływań, takich jak zaburzenie gospodarki wodnej, wpływ na stan środowiska wodno-gruntowego oraz zasoby wodne, przesiedlanie ludności czy pogorszenie zdrowia ludzi na terenach objętych wydobyciem kruszywa oraz obszarach sąsiadujących.</p>	<p>6. Uwaga uwzględniona – wskazane w przedmiotowej uwadze/wniosku negatywne oddziaływania zostały uzupełnione i rozszerzone o opis oddziaływań związanych z potencjalną eksploatacją miedzi (POŚ Tom I, dział VI. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko realizacji projektu planu, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, rozdział 2. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, w tym na obszary Natura 2000, podrozdział 2.4 Oddziaływanie na</p>	-	-	-

	wody powierzchniowe i podziemne oraz podrozdział 2.8 Oddziaływanie na ludzi)			
7. Ponadto Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. informuje, że w dokumentacji dot. MOF OW Gorzów Wlkp. występują rozbieżności w ilości złożeń występujących na analizowanym terenie.	7. Uwaga uwzględniona – zgodnie z treścią uwagi/wniosku skorygowano zapisy projektu PZPWL w tym zakresie (tom II, dział VI. Uwarunkowania wewnętrzne, rozdział 2. System przyrodniczy, 2.1.6 Złoże kopalin).	–	–	–
8. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wskazano również, że uwarunkowania terenu województwa lubuskiego dają możliwość dalszego rozwoju odnawialnych źródeł energii, tj. elektrowni wiatrowych oraz biogazowni. W świetle powyższego opracowanie przewiduje realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Pomimo, iż z samego założenia wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, w tym energii wiatru, ma na celu ograniczenie zużycia paliw kopalnych i tym samym zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, to jednak eksploatacja takich instalacji może powodować znaczące oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi. Prognoza oddziaływania na środowisko nie spełnia wszystkich wymogów zawartych w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (jednolity tekst: Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), tj. nie uwzględnia wpływu planowanych zamierzeń na życie i zdrowie ludzi takich inwestycji jak lokalizowanie turbin wiatrowych czy budowy biogazowni. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie	8. Uwaga uwzględniona – zgodnie z treścią uwagi/wniosku uwzględniono w projekcie PZPWL zagadnienie dotyczące odnawialnych źródeł energii. W sporządzanym dokumencie dokonano uszczegółowienia oceny oddziaływania projektu PZPWL na zdrowie i życie ludzi (POŚ Tom I, dział VI. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko realizacji projektu planu, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, rozdział 2. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, w tym na obszary Natura 2000, podrozdział 2.8 Oddziaływanie na ludzi).	–	–	–

<p>Wlkp. wskazuje, iż z uwagi na planowane zastosowanie różnych rodzajów źródeł energii odnawialnych w tym pomp ciepła, a w szczególności wodnych pomp ciepła, należy mieć na uwadze możliwość zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych wodami zrzutowymi z tego typu instalacji. W związku z powyższym należy objąć szczególną ochroną obszary na których występują ujęcia wód podziemnych.</p> <p>Mając na uwadze powyższe Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. opiniuje negatywnie projekt dokumentów pn. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.</p>				
--	--	--	--	--

wz. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Stefan Tomczyszyn
WICEMARSZAŁEK